

Strahdneeku Awiwe

Sociāldemokrātiskā latraksts

Abonešanas maksa:
Par 1 mēnesi:
bei presubstāncas 1.30
ar presubstāncu 1.80
Ar abriem 2.80

Redakcija: Dzelens cēl Nr. 3
Zaķuris Nr. 46
Kauas Rūdas no 2-8, Izmērot ievēderas

Pašta kastīte Nr. 4

Spēkējija Kantoris
Spekšuve Dzelens cēl Nr. 3
Zaķuris Nr. 275
Atwebris no 8-5, Ievēderas no 8-10

Sludinājumu maksa:
Par Ahtu rakstu rindām:
preekšpūst un teksta 24 sant.
Izdevējuma baid 12
barba spēkta peebajm 3

Nr 225 (2407)

Veepajā, zeturideen, 6. oktobrī 1927. g.

Dewtats gads

Bad. Kreewijas Ikmurnalists Veepajā.

(Str. Aw. spezialinojums).
Rīgā, 5. okt. No Rīgas un Veepaju
Ibrauz Dr. Bihlmana pamadībā „Išwestija”
spezialkorespondents Borisovs, lai ceepah-
tos ar Veepajas šaimneezifto dšhwī un
winaš ruhņneezību.

Ibhūmēs Kuldigas-Strundas Ikwoteļu.

(Str. Aw. spezialinojums).
Rīgā, 5. okt. Pee finanšu ministru
greesufchees Kuldigas pilsehtu ruhņneeku un
tirgotaju preekšstahwji ar luhgumu atweh-
let lihdselkus Kuldigas-Strundas leelzeta
šhofešana. Šhofešanas darbūs domātš
ušfahit jau nahlošā gada un iwest trihš
gabū laiktā. Zeta garums ir 35 kilometri.
Nemot wehrā, ta Kuldiga stipri atrautā no
aplahrtēs un ta fatilme loti wajabstga,
finanšu ministrs Bostjohnis nolehmis šho
luhgumu aibalsit un lita preekšā usmet
nahlošā budžeta gada trešho datu no
buhwei wajabstgeem lihdselkeem.
Šhofešas ihbūwe pehž leetprateju ap-
rehšneem ismatfās 55-70 miljonūs rubļu.

Lorenzs Rīgā.

No Masfawas atgreesees Bad. Kree-
wijas suhinis Latwijā — Lorenzs, us lurre-
ni winch bija Ibrauzis ar šinojumu waldbi-
bai. Rīgā, ar šinojumu waldbibai, ceradees
ari muhfu suhinis Kauā — Balobis.

„Latwi” eeluhdi par neliawas zelišanu.

Deputata D. Nonahja pilnwarā šw. adw.
P. Bergis eefneedšis suhdšibu proluroram
pret laitrakti „Latwi” par neliawas zeli-
šanu presē.

Zementa fabrikantu luhgums.

(Str. Aw. spezialinojums).
Rīgā, 5. okt. Šmita zementa fabri-
las ihpachneekt greesufchees pee fin. mi-
nistru, lai aifargajot winus pret polu,
lweedru un wahju zementašhofotaju kon-
tuzenzi. Wini foliuhchees zenas us zementu
ne itai tā nepaauštinat, bet pat wehļ pa-
seminat.

Kotrupneeku deahda.

(Str. Aw. spezialinojums).
Rīgā, 5. okt. Kotrupneeku preekš-
stahwji greesufchees pee fin. ministru, lai
pahrlabojot dahšus noteikumus par kotu
pludinashanu. Šaimneezifstas nošhmes
šheem noteikumeem neefot, wini itai ap-
gruhtinot weli kotu pludinashanu.

Krubminch aileet.

(Str. Aw. spezialinojums).
Rīgā, 5. okt. Rīgas muittas preekš-
neeks Krubminch eefneedšis atluhgumos no
amata un atstohj deenestu 15 oktobrī.

Zelms atgreesees.

(Str. Aw. spezialinojums).
Rīgā, 5. okt. No Šhenewas atgree-
sees Latw. bantās padomes preekšchde-
tajs J. Zelms. Winch bijis ari Šchaneira,
kur galwendu fahrtam apspreešit jautajumi
atteežibā us emigrāziju.

Baumas par aplentuma šahwolkli Veepajā.

PSA. Rīgā, 5. okt. Waršchawas prešē
parahdijusees šma, „no Rīgas” itā Veepajā
un itās aplahrtne ešot ihšludinātš aplentuma
šahwolkli un šperit stingri wētari foli, tas
leelas šahwofarā ar baumam par gata-
wošchanoš us nazonalistu pušchu Latwijā.
Rīgā gara šahwolkli ešot loti fahphteis
un l. l.
Latwijas Selegrafa Agentura atšaufst
šhīs šmas, tā pilnigi no gaisa grabhtas.

Šarkand femneeku armija” kritištā šahwolkli.

PSA. Šchahaja, 4. okt. Pehž lair-
rakstu šinam komunistu šarkand femneeku
armija” Awantūngas prowizges austrumos
nonahstuf loti kritištā šahwolkli. Šitai ne
wairat tā pufe usbruhst Kantinas waldbi-
bas šara spēhtam, kurš draud to pilnigi eelenst
un janemt guhštā. Paređš, ta šarkand
femneeku armija” mehginās ihšaufsees deen-
widreertumu wiršeneā.

Saeimas komiškju darbiba.

Alfwatar sehdi notureja pašchwaldi-
bu komiškja. Komiškjai apspreešami de-
wini likumprojekti, starp teem tā pirmāis
nahš pilsehtu pašchwaldibu li-
tums, referents s.-d. R. Buhmeisterš. Šai-
lemj wehl ari likums par Ruhjeenas pilseht-
as administratīwam robešcham (ref. s.-d. E.
Jaunsemš), Latwijas pilsehtu un meestu fa-
weemibas šlatuti, litums par Ahšsemneeku
atšwabinašchānu no zetu klaušcham (ref. s.-d.
P. Ulpe) u. z.

Agropolitikas komiškjai pašch-
reis portfelit ap 20 dahšadu likumprojektu,
starp teem jau igatu laiku „možitais” li-
tums par agronomistu palihdšibu,
tad likums par krediteem pilsehtu buhņneez-
zibai un daudži žiti. Apachškomiškjai nodots
likuma eerošinajums par naudās bal-
was ihšneegšchānu brihwibas
zihtitajem. Šchis apachškomiškjas
preekšchdehtajs ir dep. Jurachewstis.

Iglitihbas komiškjai nahšsees
turpinat apspreešit jau eepreešchējā sehdi
eefahto plachho likumu par tautas
iglitihbu (referents s.-d. R. Deh-
lenš), pahgrošijums likumā par Latwi-
jas iglitihbas eestahdem un par mahzību un
wehtu deenam školās un daudžis žitūs.
Masas zeribas, ta leelo likumu par tautas

iglitihbu ihšofees peenemt šchajā Saeimā,
jo žihna par pamatprinšipeem starp kreiso
špahru un latolu bahniztungeem un pah-
rejem labā špahra „daktereem” ir loti
šhwa.

Apspreeba muttas likmes spēzietā
apachškomiškja s.-d. R. Bihlmana waldbi-
d. Apspreešand nehma dalibu daudži šaim-
neezifto organizāziju, ruhņneeku un tirgotā-
ju pahrlahwji. Muttas likmu apspreešchā-
nu, tā jau šinīs, nolemš apspreešit un ih-
semt šteidšomibas fahrtibā.

Sehdes fahrtušchās ari pahrejās komi-
šjas un, sehjat fahrtotees, darbs ritēs wehl
štraujat. Deputati itai baidās, ta lihdi ar
Saeimas plenarsehšču atšauošchānu nahš
nepahrtrauktee opozīcijas peeprašjumi un
treišās waldbi-
bas gahšchānas mehginajums,
tas nenoleđšami eenešis šinamus trauzeju-
mus fahrtējā likumdošchānas darbā. Žitah-
lu šhe peeprašjumi waldbibai ir pamatoti,
wini ir nepezešchama parlamentaristā
darbības fahrtahwala un pret teem newar
eebisi. Welaimē itai ta, ta tagadejā opo-
zīcija jau pag. sehdi peerahdija teefšmes us
waldbi-
bas gahšchānu ar pilnigi aplamām,
nedibinatām interpelāzijām un naw zeribu,
ta pašchreis opozīcionari buhtu palitufhi
prahtigati.

Latw. Soz.-Dem. Strahdn. Partijas Veep. org. Seeweeshu letzija
jarihto sehstdeem, 8. oktobrī, plkst. 8 watarā, Tautas namā,
Kronu eelā 33

Dramatisku wakarū ar teatra išrahdi

Iražibis Lindula dramu
Pehž programās
„Wezais Gaigals”.
Blachš alegri. Veigas plkst. 4 no rihja.
Seejas maksa: I w. — 1.50, II w. 0.70, ihšolneeteem 0.50, us deju ween 0.70.
Seeweeshu letzija.

Veetuwas-Polijas konfliktis.

Interneto polu školotaju wehtule.

PSA. Waršchawā, 3. okt. Wifa polu
preše publikē wehtulu, kurā atrahstijufhi fa-
weem Wilnas draugeem wairat tā 30 Warnu
konzentrazijas nometnē, Veetuwa, interneti
polu školotaji. Pehž Polijas telegrafogē-
turas atferejuma tee luhds „greesi žiwili-
seidš pafaules, Soulu Šaweemibas un it
fewiškli polu tautas wehtibu us wajabšchā-
nam, šahdas wineem japonēs tadehi, ta
ihšlidiufhi famūs profesionālos un ari na-
zionalos peenahšumus”. Rastitaji atšrahda,
ta ešot eewetoli konzentrazijas nometnē
weenigi Veetuwas zetumu pahrpildišchā-
nas behi: wineem škadri ešot pateiktis, ta
žitadi tee buhtu eeflodšiti zetumos tā ween-
fahrtšhi noseđšneeti.

„Muhfu interneshchāna”, usšwer rasti-
taji, „notikufi tadehi, ta mehš pafneesham
mahzibas ihšhofešchēm polu behrneem winu
mahšes walodā polu-letuwaju šlawas pilnās
pagahines draudšības trahziju garā, tam
traš runā prestim reālā tagadne. Walde-
mara waldbi-
bas prašja no mums wehtures
witlošchānu un mahzību pahneegšchānu behr-
neem wešchā walodā. Muhfu pretoshchānās
sehās bija muhfu interneshchāna Warnos.
Greeschamees pee muhfu brahšceem winpus
robešchās ar luhgumu mums palihdset,
muhš aifstahwet pret wajabšchānu”. Beidšot
internete ešehlojas par loti gruhtceem apšah-
leem nometnē. Wineem nedodot pat grahtamas
un laitrakti un ari ehdeens ešot šitīs.

Waršchawas prešes usbrukumi Waldemaram.

PSA. Waršchawā, 4. okt. Satarā ar

Veetuwas waldbi-
bas eestahschu reprešijam
pret polu školam un polu školotaju interne-
shchānu Warnu konzentrazijas nometnē, War-
schawas preše ar leelo ašumu usbruhst leet-
uwju waldbibai un fewiškli itās min širu
prešidentam Waldemaram. Pahšitāmās pub-
lizitš Stronštis „Waršchawianka” rasti eel-
pat it tahi, ta Waldemara peedališchānos
Hindenburga jubilejā wed fatarā ar to, ta
„Veetuwas radita 1917. gada 23. septem-
bri us šeitara Witelma un šeldmar-
šchala Hindenburga rikšolumu ar prin-
šchā Jšenburga proklamāziju leetuwju tari-
bā”, tadehi ešot dabigi šwinet Veetuwas
pahstahwešchānos 10. gada deenu Berlinē.

„Glos Prawdy” runā par zeribu fahrtumu
us to, ta Veetuwas polititā waretu nemt
wiršroku fahrti. Waldemaras ešot ih-
rahdijees par ihšredšigu intrigantu un
megalomanu, lihdsigu prowizges ehrgel-
neeam, kurš eedomojas, ta pahrspehi leet-
lošes pafaules wirtuwošis. Wina polititā
sehđšceenu stupiditate ihšhšnotees weenigi
wina nauwitate. Waldemaras ešot aismiršis
starpibu starp Jitaju un Veetuwu, starp
Muffolini un winu pošchu. Šitai tahdā
fahrtā ešot ihšlaidrojama Waldemara „plah-
wahšana par Polijas robešchu nenohahretošo
šahwolkli”, to wahju nazonalistikā preše
ešot uskehrufi tā gahrdu lumofu. Us Polijas
eezeetibu un mehribnu Waldemaras atbi-
dot ar atšlahu promovāziju, ihšhšdams polu
behrnus no winu školam, interneedams
polu školotaju un pahrlahpšams lihgunus,
„lai apšchilbinatu pafautl ar šchahdām šchlee-
tama spēkta demonstrāzijām”.

Pret Trozta darbibu.

PSA. Masfawā, 4. okt. No Šhar-
towas, Rjawas, Minstas, Štalingradas un
žitām pilsehtam peenahst joprojam šmas par
dahšadu komunistisko organizāziju ihšneem-
tām ašām protestresoluzijām pret Trozta un
Wujowitšchā opozīcionaru darbibu. Resolu-
zijas aibalsita kontrollkomiškjas lehmumu par
Trozta un Wujowitšchā ihšehgšchānu no
komunistiškās internacionales ihšlidišchānas.
Štalingrades komunistu šapule peenehmuš
resoluziju, kurā teiktš, ta šotl militārā mo-

mentā opozīcija ešot organizēufhi tahbu dar-
bibu, tas nepahrtprotami wehrtā pret Wenina
prinšipeem. Tahlat peepraššis, lai pirmš
15. partijas kongresa šafantšchānas šatra
frāzionara darbiba buhtu itwideta.

Dode Rīgā.

PSA. Parifē, 5. okt. Pahšitāmās
frantichu rojalistu wadonis Leons Dode,
kurš, tā šinās, ihšehga no Parifses zee-
tuma, eeradees Rīgā. Winch nodomajis
noturet wairatus preekšchājumus Rīgā un
žitās pilsehtās.

Polijas eefšhejee fahschgijumi.

Mums raksta no Waršchawas:

1926. gada 14. maijā, tad šeima preekš-
chdehtajs Ratajs par ministru prezidentu us-
atžināja deputatu Rastimuru Bartelu, walšis
wara atradās pilnigi marshchala Pilšudsta
rošās, kurš Bartela kabineid eenehma šara
ministru weetu. Us ahru wina wara parah-
dijās winam patihšamā polu republikas pre-
šidentā eewehlešchānā un konstituzijas gro-
šchānā, kura, beidšot, waldbibu padariša pa-
wifam wiššpehžigu.

Pawškam drihst pehž šchit šara ministru
„moralistās diktaturās” laimeta eefohšās
otš, wefelu gabu ightofchš posms, kur jau-
nā waldbi-
bas fahrtā metlet atšalšu šabeedribā,
pahrmehdšot ari administratīwo aparatu few
pahšlamā garā.

Jaunā waldbi-
bas prata eeguht pilsehtu un
ari lautu mantigo šchiru šimpatijas, dodoht
tām šaimneezifstas un ari politistam preekš-
rozības. Wina modināja pat leelmušch-
neezibā jau pa dala atmetišās zeribas us
leelas lomas šehlešchānu politistā arendā.
Un, beidšot, ar dahšadu weiklu pahnehmeenu
palihdšibu wina wehl prata šchleht semneez-
ības kreifalos elementūs, kuri tai warea
šagahdat weenā, waj otā weetā deesgan
leelas galwas fahpēs.

Šagad šho „šagatawošchānās prozešu”
war usstati par ihšbeigtu. Šamdeht ari pee-
nahst brihdšis, tad pašchit drihšwees apšahli
špeesh jauno waldbibu parahdit šanu ihšo
šehu. Marshchala Pilšudsta luhfu zeešchāna,
tāpat tā wina waldbi-
schānas metodees, turās
tik loti atšchiras no parastajām, newar, ga-
lu galā, nolehpt wina ihšos mehrlus un
nodomus. Pehž winu darbeem šums buhš
tas pašchit, šahw rakstis ihšheht, un tagar
dejas polu waldbi-
bas darbiba ir it ihšleif-
miga, ta pilnigi weenāga, to un waj wiš-
pahrlahdšis no winas ministreem runā...

Demokratijas buhtiba fahrtahw eefšch tam,
ta sehšura waldbi-
bas balstas us teehbam un
litumibu, tas šahw augstā par waldbi-
schēm un par waldameem, nodrošchinos ihšo brih-
wibu. Šamdeht ari demokrātijā naw neat-
bilidigas waras.

19. septembrī šchint gada šeima preekš-
chdehtajs no šawas augstās tribinas pah-
šinoja, ta šeima šafantšchāna no walšis
prešidentā pufes, azejot pehž šatwerfmes 25.
punkta nošajito terminu, ir konstituzijas
pahrlahpšchāna. Šho pahšinojumu apšit-
pnoia šejms, nolemdams peenemt preekš-
chdehtaja deklarāziju „šināšanai”. Un
šad šenats šchit leetā nebahuja ih-
seitees šamdeht, ta wina sehdes ita pahrlah-
fraitas, šenata preekšchdehtajs 22. sept.
par to eefneedša protešu walšis prešiden-
tam. Šchahdas leetas ir it neparastās, un
nelur nepeeređšetas, ta šitai wehlat warea
šchis notikumus nowehrtit wišā pilni-
gumā. Šas naw nekas žitš, tā Polijas
augstākās waras pahrwelidšchāna, kura ap-
draud republiku šo deenas, šo wairat.

Normalos apšahstos, šad parlamentari-
stās eestahdes war ihšlidišchānos no fat-
werfmes paredšētās funkcijas, waldbi-
buhtu bijuf šafauz pee atšlidišchānā us šatwerfmes
36. un 50. panta pamata, šejms ar twar
jaatšahpjas. Un gadšeneā, tur šatwerfmi
pahrlahpš walšis prešidents, winu us šat-
werfmes 51. panta pamata, šejms ar twar
lihtetu wairatumu war nodot walšis tribu-
nalam un atšahdinat no amata.

Bet tas šad notita 10. septembrī? Po-
lijas šejms atšina waldbi-
bas rihzibu par
šatwerfmes pahrlahpšchānu, bet šetas tam
nehija nešahdas. Waldbi-
bas ihšwahrijās no
šeima atšahchānos, bet itai pahrlahpšchānā
wina fehju, pahrlahpšot atkal pašchās konsti-
tuzijas nošajinums...

Šahdā fahrtā nošahdrojās, ta likumde-
wejas eestahdes Polijā šatistis nemoš wairš
nepahstahw, ta ihšpildu wara nošahpju
pahri par likumu, turam tai buhtu bijis
japodobās.

Šahda šabotāšchā, waj „itatu štreitš”,
šahdu waldbi-
bas tagad ihšwed pret konstituziju,
ilgi wilstees newar. Un šchahdu rihzibu ari
wiš fahrt šaprašt, tā atšlahu gatawošchā-
nos us šatwerfmes laufchānu un winas
pahrwelidšchānu.

Buhtu leeti apšahstees pee šho pahrlah-
pšchānu ihšlumeem. Deeteel, ša mehš, pama-
tootees us lihdschēnees Pilšudsta waldbi-
bas prašt, wehšreif aghahdinam, ta teef mihdita

Sautas šapulze.

Breukule, 9. oktobra skolās sablē runās... Saut. dep. b. P. Lejins.

Sajam parlamentariskā demokratijā, un tā valdība teicams pežs pilnīgas varaš.

Strahdneču šķirā neaizstāj demokratiju tikai tamdeh, ta wina ir peerabūš peē fāhš "liberalās walšis formas", tā to domā daži no muhšu pretneekem, bet gan tamdeh, ta demokratija nodrošina mums labākus apstāhstus muhšu zihnat par muhšu nahlotnes mehrleem.

Polijas strahdneezibai šahādām teekfmem ir jahahba pretim wišs winaš organisetāis spēhš. Wina nelahdi nedrihst peelaist, ta Polija nodibinās diltatura, kura buhtu titai mantigo šķiru eeroziš un tamdeh wār sagadai, ta tagadei trihše wār sagatawot loti daudš pahrsheigumu, kuri gan pašai walstij nelā laba newar dot.

U. P.

Cetvēne.

Walšis darbineekem pagarinās atwalinajuma igumu.

Sakarā ar jaunajā žiwildeenēta litumprojektā paredseto atwalinajuma laika pagarināšanu walšis darbineekem, no wifceem reformem peeprašitas sinās par isbewumu peeaugumu nahlošhā budžeta gada. Rahrteja atwalinajuma igums šadalaš šahādi: ja atwalinajums eetriht starp 1. maiju un 1. oktobra, darbineekem, las nahlopojushči lihdi atwalinajuma peeshkirtschānai 5 gabi, paredseti dot 2 nedelas atwalinajumu.

Apkāta Hosa usnehmumuš.

Sakarā ar Latwijas bankas padomē jahlušhamees strihdeem ap Hosa krediteem, watar isbrauzā uš Jelgawu apstāiti Hosa iestihfabrikos Latwijas bankas galwenaist direktors Wanags, finanšu ministriās fainneezības departamenta direktors Meesli un wairaki Latwijas bankas padomes lozetli.

Pahrmainās ahreja polizija.

Ar administratīwā departamenta direktora Schloberga rihstojumu Jelgawā aprinka 1. robešchapsarhības rajona preeshkneest Karlis Ronis pahrzeltis uš Leepajas. Aisputes apr. 3. robešchapsarh. rajonu. Jelgawā aprinka 2. robešchapsarhības rajona preeshkneest Alfreds Freijs uš 1. rajonu sakarā ar wina luhgumu. Leepajas-Aisputes aprinka 3. robešchapsarhības rajona preeshkneest Eišchens Wanags pahrzeltis uš Ludas aprink, bet Ludas aprinka 2. rajona preeshkneest Otto Legdinsch uš Jelgawā aprinka 2. robešchapsarhības rajonu.

Ekonomistās nodakas organisešana.

Sakarā ar dshwatas rofās usnemšana nu ahrejšā fainneezistās politikas isweidošana un sakaru nodibināšana, isweidojusees nepeezeschamiba nodibinat pee ahreleetu ministriās spēzielu ekonomistu nodatu. Schis nodakas iswedums fetmet tirdhneezības lihgumu nolsehghānu ar ahrwahstīm, weizinat lopot tirdhneezisto barijumu atihstību, wohit un lopot sinās par ahresemju turgus tendenzem un stahwolkā, tā ari inforimet par to weetees usnehmējus. Schahda nodaka paredseta jau pirmš 4 gadeem ahreleetu ministriās fatweršmē. Suwatās deenās notišs apsprede par winaš isweidošana.

Lihgawa № 68.

Veleta Volta romans (61. turpin.)

Sweline Parler bija dshrebeuš laušču preeta kleebseenuš.

Parlers ir pahrnahzīs! Parlers ar feltu!

Uš šho azumirli wina bija jau wairatas deenas sagatawojusees. Wina stahjās uš to meerigi un ar apnemšanaš. Wina labi sinaja, las tai darams. Parlers ir bagāts, winam ir daudš selta un winam to naw wajadšiga. Wina nedara tam pahri.

Wina sinaja, las tai darams. Jau wairatas deenas tā bija samu fainiti faheljuš. Pawifam mafu fainiti. Titai wisnepeezeschamato. Wina bija šhimi mahjā eenahtušt ar leelu aissaini. Bet ar mafu wina no šhejeenes aisees. Wina negrib atkal klupt.

Wifu to wina bija pahrunajušt ar whireeti, turu wina no šrds mihleja. Daudš reis pahrunajušt, pahrdomajušt, pahrspreedūš. Parleram nelas launs neceel baritš. Winih jau titai nebaudš deenas bija pawadijis pee winaš fahneem. Un to tad jahija šhīs nahaba fehns no Bertas? Wina jau nemoš nebija Parleram nošhmeta! Winih to bija eeguwis pret jahām teeshdam!

Nel nel! Winam nelas neceel pahri daritš! Winam tatšču ir daudš selta!

Wehlešanas Norwegijā.

Norwegijā 17. okt. notika parlamenta wehlešanas. Wehlešanu sampana patlaban dshwi atihstas wifā walsti. Norwegijas parlamentis, stortingš, pež fatweršmes eewehlamš uš 3 gadeem, pee tam karalim naw teeshu atlaist to preeshkajizigi. Kopš pehdejām wehlešanām 1924. gada walšis politistā dshwē notikusees eewehrojamas pahrmainās, tadēh preeshhā stahwofcho wehlešanu isredhes rada wispahreju intereš.

Stortingā eeet 150 deputati. Pež fatweršmes diwās treshhdas deputatu eewehli lauti, bet weenu treshhdalu — pilsehstās. Wehlešanas noteel pežs proporzionalās sistemas.

1924. g. wehlešanas konserwatiwā partija eegawa 43 mandatus, liberatu jeb mehreno partija (eeet koalīcijā ar konserwatiweem) — 11, agrareeshči 22, rabilatā — 34, demokratistā darba partija (rabilatā no pilsonistām grupām) — 2, Norwegijas sozjaldemokratu partija — 8, Norwegijas strahdneču partija — 24 un Norwegijas komunistu partija — 6 mandatus.

Pagahjušhā gada kreiso partiju stahwofit notikusees swarigās pahrmainās.

Pežs treewu rewoluzijas Norwegijas strahdneču partija — tobrihd weenigā politistā strahdneču organisaizija Norwegijā — peeweenojās Mastawas treshhāi internacionalei, bet partijas labais spēhns nodibināja jaunū partiju — Norwegijas sozjaldemokratu partiju. Las eestahjās otrā internacionale. 1923. gada strahdneču partija pahrtirauza fatarus ar treshho internacionāl un tās rabilatalee lozetli fawufabrit nodibināja treshho strahdneču organisaiziju Norwegijas komunistu partiju. Pagahjušhā gada sozjalisti un strahdneču partija atkal apweenojās weenā partijā sem nofautuma Norwegijas strahdneču partija. Pashreisejā wehlešanu sampanā tā tad eet latra par fewi titai diwās "strahdneču partijas", Norwegijas strahdneču partija, las tagad neceetisot neweenā no internacionalem, un Norwegijas komunistu partija, las peeder pee treshhās internacionaleš. Dwi tagadei stortinga komunistu deputati eestahjušhēes strahdneču partijā.

Pehejā stortingā nebija pastahwiga wairatuma waldbā. Tagadei waldbā, kuras preeshhāgdā stahw konserwatiwais litte, dlatu konserwatiweem eeet diwi liberatu pahrtahwiji un ta war palatēes titai uš konserwatiweem un mehreneem. Beeshči ap-

galwoiš, ta fatistli labā spēhna wairatums stortingā eestē, tant eestaita konserwatiwōš, liberatūs un agrareeshchūs ar 76 balst pret 74 rabilatu un kreiso balstīm. Bet fatistli agrareeshči naw noteikti fahstijusees ar tagadejo waldbū.

Politistlo partiju programās galweno weetu eeneem finanšelee un fainneeziflee jautajumi. Konserwatiwee un rabilati ir Norwegijas wezafās partijas ar tradizionelām preteshhībām, tahdas parasti pastahw Eiro-pas walšis starp pilsonistlo wehlešanu labo un kreiso spēhru.

Konserwatiwo un rabilatu weedolli atshkirts weens no otra wiswairat labības lituma leetā, tā ari jautajuma par obligatoristu šhlihpreteesu konfliktōš starp darba beweejem un strahdneekem.

T. f. labības litumu pehdejās stortingš peenehma ar loti neelelu wairatumu, kuru fahstahhija konserwatiwee, liberati, un agrareeshči. Walšis labības monopolu, kuru aistahweja rabilati un kreishās partijas, atshela un eeweda jaunū sistemu, las teeshči pabalsta labības rashotajuš un paredš eewedmultu uš kwesechem. Titlab rabilati, tā strahdneču partijas dewušhās fohlumū faweeem wehletojeem ghādat par labības monopola atkalewehšanu.

Rabilati dedšigi aistahw ari obligatorisko šhlihpreteesu darba beweeju konfliktōš ar strahdneekem. Winaš atbalsta liberati un agrareeshči, turpretim konserwatiwee un pirmā rinda wifās strahdneču partijas tam pretojās. Pagahjušhō pawafari, lab wiš mehginajumi nowehrst leelos strektūs un lotautūs israhhijās par weltigeem, konserwatiwo waldbā eefneeha parlamenta litumprojektu par obligatoristu šhlihpreteesu eewehšanu tā pagaidu lihdi. Stortingš peenehma litumprojektu nestatotees uš kreiso partiju afo opozīciju. Rabilati tagad praia, lai šho pagaidu litumu pahrwehrhch pastahwigā litumā.

Norwegijas strahdneču partija, tā jau atihmeiš, stahw ahrepus abām internacionalem; ta israhba rabilatatas tendenzes nelā sozjalistisko partiju leelatā dala Keetumeiropas walšis.

Jauna partija ir fahshististās "nacionalais legions". Pežs pašhās organisaizijas duteem tam statotees 7-8.000 beedru, tomehr sawu kandidatu listi ta uistahhijū titai D'ld un loti apshāubams, waj "legionam" isdasees dabūt kaut weenu weetu stortingā.

Grojis litumu par kontrabandistu israhdšanu.

Ceshkleetu ministrija fahinā ar teesleetu ministriju eefneegūš Saemai litumprojektu par atteiziga litumpanā grofishānu, tursh pahri kontrabandistu israhdšanu no peerobeshhās jofas 50 westu atahlumā. Schis noteikumš muhšu apstāhtōšs gruhiti iswedams, fapehš litumprojektš pahri atahlumū fahafinat uš 25 km. Ja šho pahrgrofishumu nepeeneemū, Madonās apr. nahlōšs didinat wefelu "kontrabandistu pilsehthu", jo žitur tahdas weetas wifā Latwijā naw.

Latwijas staju ešports uš Wahziju.

Weetejee staju ešportēri šhimiš deenās nofuhhijūš uš Karalūšhēem wairatas muzas ar Wentā swelotem zepteem nehgeem un Leepajas ešerā swelotem swai-geem luhgeem. Sakarā ar Wahzijas turgotaju peeprašījumu paredšams iswest ari luhpinatās plesties un menzas.

145 skolām bibliotekas.

Ighlshības ministrija patlaban stahjusees pee pirmās pahahpes 100 skolu bibliotetu komplekshēšanas. Schis bibliotekas fahšs isbalst skolām nowembra mehnešt. 45 otrās pahahpes skolām fahšs isbalst bibliotekas ne agrat, tā janwara mehnešt.

Ahrejās tirdhneezības bilanze augustā aktiwa.

Pežs walšis statististās pahrwaldes eepreeshhejem bateem augustā eewestš dāshchadu preeshču par 17,8 milj. lš, bet isweestš tant pašhā laitā par 22,3 milj. lš. Tā tad augustā muhšu ahrejšās tirdhneezības bilanze bijū aktiwa par 4,5 milj. lš, turpretim pag. g. tant pašhā laitā tā bija pahwa par 7,1 milj. lš. Salihhstnot ar pag. g. augustū, shogad eewestš par 3,3 milj. lš mafat, bet isweestš par 8,3 milj. lš wairat.

Pašči isstrahdā, bet tagad bresh.

Sawā laitā, tad waldbā lehrās pee labības turgus regulshanas darbeem, noteikumš par walšis aldbemumeem kooperatīwām organisaizijām labības uspirshānai un falletawu eerihschānai, finanšu ministrija isstrahdaja fahinā ar pašhām fainm. organisaizijām. Tagad organisaizijas fuhdsas, ta noteikumi ešot par fmageem un prafa wina atweeglošanu. Tas leetu reis rahba, žit neapwehrit dāshchirh war rihlotees fainneezistu organisaiziju waditaji.

Strunda. Nelaimeš gadījums. Watar, 5. okt. Strundās staj. plst. 7.45 pee jaunbuhw. Wentas upeš tilta fermu

Rora mehginajums

šhobeen, plst. 8 watarā, Kronu eelā 33.

padoshanas uš atšarojuma linijas, fermat padodotees uš preeshču uš nahlošhā wagona stahwofcham kondutoram Jorenam Schelsteram pahrlauštš treshhās fahjas stihš. Pežs pirmās pahlhshības fneegshanas zeetushāis aishweiš uš Salbus slimmizu. R.

Dahmadās finas.

Draufmiga fleplawiba

Nautshenuš. Nautshenuš pag. Jaunkurgu mahjās zelta jauna ehla. Pežs darbu beighšanas pag. festbeend notikūš pamatiga eeshchāna, kura nehma dalību wiš strahdneek: Mikelis Kapānis ar wina trihš dehelem Jahni, Eduardu un Ernestu. Kad wiš bijūšhī treetni eeshlūšhī, Kapāni peeprašijūšhī no fainneela Roberta Laiseš 40 lš, tahda suma teem pehš lihguma nehahzees fānem. Izhemeļes stihbus, bet tas beidhees bet tahdām selam, jo wiš 4 strahdneek atshghijūšhī uš Piskaru stahju, lai braultu uš Ruhjeenu. Somehr tee wehlat atgreesusees Jaunkurgos, tur ahlejušhees, lihdi beidht notikusees uš luhšs augshās gulet. Nakti fainnees Laise igahhšs ahra un wairš neatgreesēes. No rihā mahjneeki atrabuschi pagaimā žepuri un rādā fledgees uš dihta puš. Pahremeļešot dihti, atrašš 2. lihšis ar apmechram 2 pudu smagu afment fald. Aiswatar isdarita lihā felzija, kura nofahdrojees, ta fleplawas to wispirms nošhnaugushči un titai pehš fāmas saudeghanas eemetushchi dihti. Aisdomas fritā uš mineteem buhwirahdneekem, kuri nakti peeshhāni bija aishghijūšhī uš Ruhjeenu. Wiš apzeetināt.

Jaunawas fadhureišs apzeetinātš. 12. sept. nakti 36 g. w. Roberts Rihšta Slahies Rihšānu mahjās aif romantifheem eefneem bistāmī fahhāra truhšis 19 g. w. Annu Rihšānu un patš eeebhga meshā. Wifu laiku Rihšta fahstihjās, lihdi beidht pirmš dāshchām deenam polizija wina apzeetināja. Eewainotā jaunawa Jelabpiti slimmizā atweelotoes.

Lauptajš Bikerneetu mešhā. 15. Ordeem pehžpusdeend Bikerneeku meshā 15 g. w. Mgrijai Antrop no muguras pufes peepeshi usbruzhš tahds plezigs, leela auguma whireetis un israhwis jaunawai rotas fominu ar 10 lateem, pehš tam aishweestš. Lauptajšana notikūš ap plst. 4, tad jaunawa no tehwa mahjam atgreesēš uš Rigu. Lauptajšs gehrdees melnās robehšs.

Aisturei nelegali robešhās pahrnahzei. Kruhpiš stahjā dshlshzeli polizisti aisturejušhī Jahni Woizechowitš un Jahni Klawinu, kuri nelegali fahrit eenahtushči no Pad. Kreewijas. P. jau agrat dshwoiš Latwija, kur pahrtahdajš wairatus nosegumus, par to ari aishweestš uš Kreewiju. Tagad tam nahsfees par wezem grehlem fānemt algu.

Uš pahrpahleghānās fahropiojees. Leepnās pag. Surifomas zeemā, strahdajot nakti pee kulmahinas par labības eeshhā laideju, strahdneekam Jahnim Brigam eerata kreishā rota trumult, tura lihdi eltonim nogreesta. Nelaime isfahdrojama ar pahrpahleghānās un alshoholistu dshereenu leetoschānu, jo minetās strahdneekš strahdajš jau wifu deenu no pašhā agra rihā.

Ahrijemes.

Austrijas—Wahzijos fainneezistā tuwināšanaš.

ESL. Wine, 4. okt. Watar Wine daudheem fainneezistu organisaiziju pahrtahwjeem peedalotees nodibinata "Austrijas—Wahzijas fainneezistās apweenošanaš komiteja".

20 gab. "Bob" 32 sant. Wislabakie papirosi, izgatavoti no Krievijas un Makedonijas tabaku maisījuma. Pieprasiet! Izmēginiet! Akc. Sab. Mündel & Co., Riga.

Otrš atkal: "Wedat šhūrp ameritanil Ahtraf! Ameritanil!"

Ko tad wini grib no winaš mihlatā? Ko tee žilwek melle wina mahjās preeshhā? Wini grib ušlaušt durwis. Ceshlūht pee winaš eemihlōtā. Ja, tas nu gan buhtu nelaitā!

Winih neatwer! Winih ir eeshhehdees! Aishhega ir durwis? Kleedš laudis.

Protams, tā winih eeshhehdees — lai šheee laudis netiktu eeshhā. Wina pashmahija. Tee warēs ilgi kleegt un ilgi wina fahult! Winih tur eeshhā gaida uš wina, gatawš aishzetoshānai, gaida uš sawu mihloto, lai ar wina kopā aishhegtu — tagad, un taitni winih azumirli šheee laudis grib titt pee wina eeshhā?

Bet laudis tā traki dauhijās pee wina durwim. Rahwa walā nolsehghōšs logus. Wisti. Weens jau nesa diwās dshlšs steenus. Ar teem tee pehž ligam puhlem atrahwa walā logus. Woi whireeshchi gribeja usreish eebahst fawās gihwās. Te Sweline winaš aif mateem parahwa atpaka. Un pati pashlāijās eeshhā.

Saule špibeja zaur atwehrito logu un apgahimōja istabu. Uš gultas guleja tahds žilwekš. Sweline tuhlin wina nepahna. Winih bija loti dahšs, dahšs tā kreish un bija ari žitabi pahrwehritees. Kreishājā galwas pušē bija mās melnš zauruminhch un no tureenes tezeja mafa strahhlinā pa wai-gu uš leju. Bet tad peepeshi tā to pašna. Wina schāufmigi eeshhehdees, tā wahprahiga.

Sweline Parler stahweja tā stahs. Sem winaš lahjam lihgojās ghrida: pasauli bija fahrizinajuš semeš trihze. Wina! bija tahda fajuhta, itā seme buhtu pawehrufees un gribetu to tagad apriht. Litās, ta wifš gruhst kopā. Bet wina wehst stahweja. Bet wina juta, žil wina ir nedrošā. Wina newareja samalbit sawu galwu. Kuru latru azumirli stahs wareja aprist un fagruht.

Sweline Parler aishwehra ažiš un isstee-pa rotas, lai noturetos lihdsward. Pahauli bija pahrnehmūš semeš trihze. Winih tagad sem winaš lahjam ghrihōjās seme. Wisaplahet wina! drupu laudse.

Wifa winaš dshwe ir drupu laudse. Wifš ir pahubis. Wina atrodas schāufmīgā lumfā. Wina juht, žil wina nedroshī stahw. Bet wina negrib krit. Nel! Nel! Titai ne tristi! Nefalahji!

Atkal jau reis wina ir klupūš, bet wehst wina naw kritūš. Wina! jaurās lihdsward! Wina nedrihst krit! Wina bija isstee-puš rotas un melleja pehž peeturas objekta.

Te wina peepeshi eeshghāwās prahtā lahds teikumš, kuru wina bija lahjišt tahdā ghrahmītā wehst uš twaitonā "Hestinga": "Ja tu mihli glahst: tad fah few es mihli glahst. Ja wina fahpilhst, tad tu par to nedrihsti wairat ustreutēes. Ja tu mihli faw behrnu, tad fah few; es mihli žilwek. Ja winih nomiršt, tad tu nedrihsti saudet fahghu." (Surpmat weh.)

Leelata mantu šahdiba if dšhwolka. Jaund teatra akteeris Eišens Kalmišs...

Var daudis fahrs us degwihnu. Sastohdits protokols pret Eišu Melleri...

Apjagts lauzineeks. Jahnis Kupfche, no Nihzas pagosta Eweju Kupfchu...

Ugunsgrēhts ahdu gehretawā. Zaur ugunsgrēhtu Šchapiro ahdu gehretawā...

Arasti 2 patentatflehgu fšehdamee, fanemami 2. polizijas eejirnt, Katolu eelā 3.

Sports.

Santara pulzina apmahzibas šohdeen no pifst 7. klubā. Lubbju lšhdpanemti apmahzibu...

Walbes fshds šohdeen, pifst 6. Sa...

Walbes fshds šohdeen, pifst 6. Sa...

Walbes fshds šohdeen, pifst 6. Sa...

Walbes fshds šohdeen, pifst 6. Sa...

Walbes fshds šohdeen, pifst 6. Sa...

Beedribu dšhw.

Latwijas Dšfšjeineeku Sawaenibas Keep...

Partijas dšhw.

Partijas dšhw. Partijas dšhw. Partijas dšhw...

Mahšļa.

Mahšļa. Keep. operas durwis atweras lauru...

Mahšļa. Jaunais Teatris. Pielibeen, pifst 8. waf...

Balks if publikas.

Balks if publikas. Waj tit naw špekulazija? Sagadejās waldbas laifā, tā mehš to...

Balks if publikas. Atfahrtibas us Leepajas-Paurupes...

Dr. Schwabs. Peldu eelā 25, lahr. 540.

Wijoku stundas. pehz konfematorijas programās...

Lehts. ehdeenu nams. Siltas brokastis 30 sant.

E. Walteres. faimneezibas turfos. Jekaba eelā Nr. 14.

Kurpneeks. pee weza un jauna darba wajadšgs...

Kalpone. lura prot wahrit un art pee giteem...

Strahdneeks. pee alejas lšhdpanas war peeteiftees...

Dancing Palace. Rofchu lautumā Nr. 8. Deja lauru wataru...

Leepajas Dahrskopibas Beedriba. farišlo plashu wišpufigu...

Table with columns for names and numbers, listing names like 454, 823, 2844, etc.

Wifas grahmatas. „Grahmatu Draugs“ „Literatura“...

Table with columns for names and numbers, listing names like 642, 707, 877, etc.

Jauno pasu gimetnu ifgatatwofchānu. Fotografu B-ba, Brihwibas eelā Nr. 3...

W. Grekows. Foto „MODERN“, Foto „Rembrandt“...

Dšhwneeku Ailardības Beedriba Leepajā. farišlo fšhdēen, 8. oktobri fšh. g., pifst 8. waf...

Ufmanību! Vahrdodams mafeektots. Leepajas aprieti, Wifgas pag...

Uftrupe, taleja darba rihti. lura atfahrtā wairafšohand tšh...

Leepajas Opera. Zeimideen, 6. oktobri 1927. g. pifst 8. wafarā...

Samsons u. Dalila. Geejas maffa pafeminata, eefit...